

Förslag till Riksskådebanans verksamhetsberättelse 2012

Riksskådebanans medlemmar

Riksskådebanans medlemmar 2012 har varit de regionala Skådebanorna i Sverige:

Skådebanan Norrbotten

Skådebanan Dalarna

Skådebanan Västmanland

Skådebanan Stockholm

Skådebanan Östergötland

Skådebanan Jönköping

Skådebanan Västra Götaland

Skådebanan Skåne

Övriga medlemsorganisationer är:

ABF- Arbetarnas bildningsförbund

Studieförbundet Vuxenskolan

LO, Landsorganisationen

Verdandi

Arbetarteaterförbundet

Fontänhusen i Sverige

Ordfront

En Bok För Alla

Pensionärernas Riksförbund

Föreningskansli

Kansliet har varit hyresgäst hos Ordfront fram till 31 dec 2012.

Därefter är Riksskådebanan inneboende hos Konstfrämjandet på Swedenborgsgatan 1 i Stockholm.

Ekonomitjänst

Fd ekonomichef på Ordfront, Fredrika Morén, har skött Riksskådebanans ekonomi genom enskild firma.

Kansliets bemanning

AU-ledamöterna Zenita Bergman och Göran Sarring har arbetat på uppdrag av Riksskådebanans styrelse och ansvarat för utvecklingskonferenser, styrelsemöten och ekonomi, kontakter med Kulturrådet, medlemsorganisationer, fakturering, protokoll mm.

Styrelsen och dess arbete

Riksskådebanans styrelse har bestått av:

Ordinarie ledamöter:

Siv Holma, ordförande, Norrbotten

Zenita Bergman, vice ordförande/ kassör, Västmanland

Göran Sarring, sekreterare, Östergötland

Mårten ström, Norrbotten

Peter Östberg, Dalarna

Ola Wirtberg, Västra Götaland

Rickard Stenberg, Skåne

Tony Nilsson Stockholm

Paula Ternström, Stockholm

Suppleanter:

Jeanette Bjällstam, Stockholm

Lena Selin, Skåne

Kristina Sandberg, Dalarna

Riksskådebanans arbetsutskott:

Siv Holma, ordförande

Zenita Bergman, vice ordförande/kassör

Göran Sarring, sekreterare

Revisorer:

Anders Magnhagen, Skåne

Per Inge Ahlbäck, Västmanland

Valberedning:

Rolf Söderman, Västmanland (sammankallande)

Per-Olov Knuts, Dalarna

Marie Reifelton, Jönköping

Albin Karlsson, Skåne

Karin Lundvall, Norrbotten

Ersättare:

Gerd Klang, PRO

Göran Eriksson, ABF

Styrelse och AU-möten

Riksskådebanans styrelse har under verksamhetsåret 2012

haft 9 styrelsemöten. 10 feb, 2 mars, 30 mars, 31 mars,

10 maj, 2 sep, 27 sep, 8 nov, 18 nov.

Ett av styrelsemötena gästades av Kulturutskottets ordförande Gunilla Carlsson.

Arbetsutskottet har haft 12 sammanträden.
8 jan, 25 jan, 14 feb, 26 mars, 3 maj, 12 juni, 14 aug,
13 sep, 17 okt, 31 okt, 12 nov och 14 dec.

AU:s kontakter utåt

- AU och Paula Ternström har träffat Mika Romanus och Ewa Dahlberg från Kulturrådet. Under samtalet informerade vi om våra kommande forskningsprojekt vilket resulterade i ett stort intresse från Kulturrådets sida.

Vi talade även om Skådebana Stockholms situation och lyfte frågan om möjligheten att få tillgodoräkna projektbidrag i en ansökan hos Kulturrådet. Någon fullständig klarhet framkom inte men inte heller ett nej. Stockholms Skådebana uppmanades att starta samarbetsprojekt och återkomma inför nästa ansökning.

- Au har deltagit i Ideell Kulturallians arbetsmöte.
- Au deltar i Koalition för kulturdebatts medlemsmöten.

- Zenita Bergman och Göran Sarring har träffat Peter Gustavsson och Marianne Högmark ABF för att diskutera fortsatt samarbete och informera om Riksskådebanans tre forskningsprojekt. Idé från oss: ”grundutbildning” i kulturpolitik för förtroendevalda landet runt. Något vi ska återkomma till i nästa samtal.

- Göran Sarring och Zenita Bergman har träffat Anna-Karin Ekman, Jeanette Andersson från Fontänhusen i Sverige. Vi vill intensifiera samarbetet, och Riksskådebanan skall stimulera de regionala Skådebanorna att inleda samarbete där det finns lokala Fontänhus.

Kulturpris

Riksskådebanans styrelse beslutade att 2012 dela ut priset till fem mottagare: författaren Gunnar Kieri, konsthantverkaren Rosa Taikon, finskspråkiga teatergruppen Uusi Teatteri, Judiska Teatern och den samiske musikanten Simon Marainen.

Pristagarna är alla starka konstnärer inom olika genrer.

Det de har gemensamt är att de har sitt fotfäste i varsin kulturtradition, som sedan år 2000 är officiellt erkända nationella minoriteter.

Riksskådebanan vill genom kulturpriset uppmärksamma den kulturella rikedom som våra nationella minoriteter bidrar med.

Priset utdelades av Riksskådebanans två ambassadörer, Solveig Ternström och Lars Ohly under högtidliga former i Riksdagshuset den 27 september.

Då Rosa Taikon inte kunde närvara överlämnade Siv Holma Katarinas Kulturpris i samband med ett Romskt seminarium i Kulturhuset.

Utvecklingsverksamhet under året

Skådebanerörelsen i Sverige har sedan januari 2011 gjort ett omfattande utvecklingsarbete. Riksskådebanan har tagit ansvar för det arbetet.

Under 2012 har Riksskådebanan genomfört ytterligare 3 utvecklingskonferenser, alla med inriktningen att tydliggöra och tillvarata resurser för att stärka rörelsen in i framtiden.

Årsmöte i Jönköping

Den 30 -31 mars genomfördes Riksskådebanans årsmöteskonferens i Jönköpings nyinvidga Kulturhus Spira. Riksskådebanans styrelse inbjöd till utökade årsmötet 2012, ett 2 dagars fördjupat samarbetet med alla våra medlemsorganisationer och andra berörda samarbetsparter. Skådebanan i Jönköping öppnade sitt vackra kulturhus för oss och inbjöd till rundvandring och teaterföreställning i spännande miljö. Under konferensen, fredag och lördag, fortsatte vårt framtidsarbete utifrån det sammanställda förslaget på nytt strategiskt idédokument. Årsmöteskonferensen gästades av Anna-Karin Andersson, verksamhetschef på Ideell Kulturdebatt och Folkets Hus och Parkers kulturchef Gunno Sandahl som också var ordförande under årsmötet.

Konferens i Malmö

31 augusti -2 september genomförde Riksskådebanans styrelse och verksamhetsledare en utvecklingskonferens i Malmö då Skådebanan i Skåne stod som värd. Konferens inleddes med att ordförande i Malmö kulturstöd, Daniel Sestrajcic berättar om deras verksamhet. Dagen fortsatte med inledande samtal utifrån en idé om ett forskningsprojekt i samarbete med fil.dok Tobias Harding från Lindköpings universitet, Tema Kultur och Samhälle, där han forskar om kulturpolitik, demokrati och civilt samhälle. Projektets arbetsnamn är: Den kulturfattige mannen – finns han? Vi ställer oss frågor som, Vad menas med kultur. Vem har rätten att avgöra? Tobias redogjorde bla för statistik om deltagande i kulturlivet och förde sedan samtal om vad vi menar med kultur och vem som har rätten att avgöra vad som är kvalitativ kultur.

Efter ett mycket förnämligt och givande besök i det kända Turning Torso och ett möte med Yngve Pettersson, ordförande i Kulturnämnden region Skåne som informerade om regionens kultursyn. övergick dagen i temat: Från utanförskap till innanförskap – hel människa!

Vi samlades kring ett samtal utifrån "kulturens kraft i att lyfta människan" tillsammans med Carina Nilsson, socialkomunalråd i Malmö, tillika ordf. i socialnämnden, Håkan Andersson från RFHL, Anders Andersson från mötesplats 2020, Håkan Forstén som var motivatör i projekt "Utmanarna" och Kerstin Hägg, anställd av Malmö stad som ansvarig för projekt "utslussen".

Från Fontänhuset medverkade även föreståndare Anna-Karin Ekman, samt Lars-Eric Isgren och Thomas Magnusson från deras kulturgrupp.

Skådebanan i Skåne driver ett mycket uppskattat kulturprojekt bland människor som lever i utanförskap. Alla inbjudna talare vittnade om den viktiga insats som det arbetet innebär.

Konferens i Göteborg

16-18 november var det Västra Götalands Skådebanans tur att vara värd för Riksskådebanans utvecklingskonferens. Inbjudna var Riksskådebanans styrelse och verksamhetsledare. Under 3 dagar fick vi prova på några av arbetssätten som används i Västra Götalands verksamhet. Vi överraskades av kreativitetetskonsulten Susanne Bengtsson, njöt av "Homeland", två fantastiska dansföreställningar på Göteborgsoperan, testade kreativt workshopande med konstnären Nina Kjällquist och avslutade vår vistelse med att skapa drömprojekt genom att använda Västra Götalands "Disneymodell" för processtänk utan hinder.

Forskningsprojekt

Riksskådebanan har under 2012 tagit initiativet till tre nationella forskningsprojekt.

Den kulturfattige mannen - finns han?

Vi avser att i samarbete med fil.dr. Tobias Harding vid Linköpings Universitet undersöka begreppet ”den kulturfattige mannen”.

Bakgrunden är de rapporter, som regelbundet fastslår att (framför allt) den LO-anslutne mannen är den som minst av alla grupper går på teater, museer, konserter, läser böcker osv. Vi vill vända på frågan och undersöka vad de som inte tillgodogör sig den institutionella kulturen gör i stället.

Är den ”utpekade” mannen kulturfattig? Eller är det frågan som är fel ställd.

Vi avser att under våren 2013 arbeta med finansiering av projektet.

Projektet drivs av Riksskådebanan.

Idrott och kultur

Skådebanan Norrbotten avser att tillsammans med Luleå Tekniska universitet starta ett forskningsprojekt kring ”Idrott och Kultur”.

Syftet är att ta reda på och på vilket sätt kopplingen ”idrott och kultur” kan berika och utveckla våra barn och ungdomar samt deras föreningsledare.

Vi tror att ingen nation fungerar optimalt utan dessa och därför är det viktigt att de inte ses som motpoler. Vad är till exempel streetdance?

Ungdomsverksamhet, idrott eller kultur?

Att försöka få svar på frågan om ett aktivt arbete med ”Idrott och Kultur” kan tillföra ytterligare en dimension i den värdegrund som Riksidrottsförbundet, RF står för.

Projektet ”Idrott och Kultur” kommer att konkretiseras ytterligare vid samtal med LTU och ett antal lokala idrotts- och kulturaktörer.

Utanförskap och kultur

Skådebanan Västmanland vill i samarbete med Mälardalens Högskola undersöka vad som händer med de människor som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Då i synnerhet de unga som aldrig kommit in i arbetslivet men även de som en gång varit en del av arbetslivet men i dag befinner sig i olika typer av sysselsättningsprogram. (Vi upplever att många känner ett stort utanförskap och far mycket illa i sin situation).

Projektet ska arbeta i två delar. Skådebanan Västmanland ansvarar för en praktisk del där deltagarna får möjlighet att uttrycka sina tankar och känslor i olika konstformer för att sedan sammanställa detta i en utställning och redovisas i bokform. Den andra delen av projektet genomförs av Mälardalens Högskola med inriktning på att fastställa vad utanförskapet från arbete innebär för den enskilda individen och för samhällets ekonomi.

Docent Niclas Månsson och Magisterkandidat Vilhelm Svahn kommer att genomföra forskningsstudierna.

Skådebanan Västmanland och Mälardalens Högskola avser att genomföra båda projektledarna tillsammans med bl.a Arbetsförmedlingen, Anordnare av sysselsättningsplatser, fackliga organisationer och Försäkringskassan.

Slutord

Skådebanerörelsen är på sitt tredje år i förnyelseprocessen. Vi uppdaterar vår verksamhet på nationell nivå. Vårt framgångskoncept ligger i att utvecklas utifrån att vi är olika men ändå lika. En viktig framtidsfråga för skådebanerörelsen är att vara aktiva aktörer i arbetet med att öka den kulturella tillgängligheten och delaktigheten när den statliga kulturpolitiken regionaliseras.

Visionen handlar om att alla konstuttryck ska vara tillgänglig för var och en och detta ska gälla oavsett var du bor i landet. Konsten ska vara vår gemensamma egendom.

Vi ska alla oberoende av ålder, kön och klass ha möjlighet att via konsten beskriva och förstå våra liv. Konsten är till sin natur fri och talar personligt till var och en av oss.

Det är därför en demokratisk nödvändighet att var och en kan göra sig hörd och få utrymme för sitt personliga uttryck. Alla människor har ett behov av att uttrycka sig konstnärligt, inte nödvändigtvis inför publik, ibland bara för sin egen skull.

Vi fortsätter det nödvändiga förnyelsearbetet. Vi har tagit de första stegen i att inventera den samlade resurs- och kompetens hos skådebanerörelsen i landet.

Som ett led i att utöka och utveckla skådebanerörelsen har vi påbörjat arbetet med att utforma tre projekt.

Det nationella projektet ställer frågan om den kulturfattige mannen finns.

I Västmanland går man på djupet med vad som händer med de människor som står utanför arbetsmarknaden och hur det kan uttryckas i kreativt skapande.

I Norrbotten undersöker man vilka komparativa fördelar som kan uppstå när idrott och kultur samverkar.

Skådebanerörelsen finns mitt i och är en del av en folkrörelse som visar på kulturens nödvändighet. Kulturens historia står i nära relation till folkrörelsernas historia.

Makten över tanken skapas i hög grad av vår möjlighet att utöva kultur och av att få kulturupplevelser. Människors behov av att påverka och uttrycka sina åsikter skapar hela tiden nya folkliga rörelser och nya kulturyttringar.

Vår uppgift är att tillsammans med andra verka ur ett rättviseperspektiv för att göra konst och kultur tillgänglig för alla.

Riksskådebanans styrelse mars 2013

Siv Holma

Zenita Bergman

Göran Sarring

Mårten Ström

Tony Nilsson

Ola Wirtberg

Ricard Stenberg

Paula Ternström

Peter Östberg